

IME I PREZIME, BROJ INDEKSA: _____

VEŽBA BROJ 3. ISPITIVANJE KOAGULACIONE MOĆI ELEKTROLITA I PRIMENA U ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

CILJ VEŽBE	HEMIKALIJE I STAKLO
ISPITATI KOAGULACIONE MOĆI ZADATIH ELEKTROLITA I IZVRŠITI JAR TEST NA REČNOJ VODI.	<ul style="list-style-type: none"> • SOL $\text{Fe}(\text{OH})_3$ • 2.5 M NaCl • 0.1 M Na_2SO_4 • 0.01 M Na_3PO_4 • 0.5% RASTVOR ŽELATINA • REČNA VODA • 10 G/L $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$ • MAGNETNA MEŠALICA • MAGNETIĆ • ČAŠE, PIPETE, MENZURA
DEFINICIJE I FORMULE	
STABILNOST DISPERZNIH SISTEMA JE SPOSOBNOST DA SE U TOKU VREMENA ODRŽI SASTAV I OSOBINE SISTEMA. STABILNI KOLOIDNI SISTEM JE ONAJ KOD KOG ČESTICE NE ISPOLJAVAJU KOAGULACIJU I FLOKULACIJU U TOKU VREMENA. MINIMALNA KONCENTRACIJA ELEKTROLITA KOJA JE POTREBNA DA BI 1 LITAR SOLA KOAGULISAO NAZIVA SE KRITIČNA KOAGULACIONA KONCENTRACIJA.	

Kritična koagulaciona koncentracija

$$C_{kr} = \frac{C_{el} \cdot V_{el}}{V_{el} + V_{sol}}$$

PROCEDURA

ISPITIVANJE KOAGULACIONE MOĆI ELEKTROLITA

- U ČAŠICU SIPATI 5 ML SOLA $\text{Fe}(\text{OH})_3$. NAKON TOGA, IZ BIRETE DODAVATI KAP PO KAP RASTVOR NaCl . SA DODAVANJEM PRESTATI KADA SE POJAVE PRVI ZNACI KOAGULACIJE (ZAMUČENJE). ZABELEŽITI ZAPREMINU DODATOG RASTVORA NaCl . IZRAČUNATI KRITIČNU KOAGULACIONU KONCENTRACIJU.
- PONOVITI POSTUPAK ZA OSTALA DVA ELEKTROLITA: Na_2SO_4 I Na_3PO_4 .

ISPITIVANJE ZAŠTITNE ULOGE POLIMERA U KOAGULACIJI

- U ČAŠICU SIPATI 2 ML SOLA $\text{Fe}(\text{OH})_3$. NAKON TOGA, IZ BIRETE DODAVATI KAP PO KAP RASTVOR Na_2SO_4 . SA DODAVANJEM PRESTATI KADA SE POJAVE PRVI ZNACI KOAGULACIJE (ZAMUČENJE, TALOG, PROMENA BOJE...). ZABELEŽITI ZAPREMINU DODATOG RASTVORA Na_2SO_4 . IZRAČUNATI KRITIČNU KOAGULACIONU KONCENTRACIJU.
- PONOVITI CEO POSTUPAK ALI NAKON SIPANJA 2 ML SOLA DODATI I 1 ML RASTVORA ŽELATINA.
- TAČKE 3 I 4 PONOVITI ZA DRUGI ELEKTROLIT - Na_3PO_4 .

ODRĐIVANJE OPTIMALNE DOZE KOAGULANTA ZA UZORAK REČNE VODE

- U VEĆU ČAŠU SIPATI 100 ML REČNE VODE. IZMERITI pH I KORIGOVATI RASTVOROM NaOH UKOLIKO NIJE U OPSEGU OD 6 DO 8.5. STAVITI NA MAGNETNU MEŠALICU I DODATI MAGNET. U VODU DODATI 6 ML RASTVORA ALUMINIJUM SULFATA I PODESITI MEŠANJE NA 100 RPM. UKLJUČITI ŠTOPERICU I MEŠATI 1 MIN. NAKON TOGA SMANJITI BRZINU MEŠANJA NA 50 RPM I MERITI JOŠ 9 MINUTA. SKLONITI SA MEŠALICE.
- PONOVITI SVE JOŠ IRI PUTA SA RAZLIČITIM ZAPREMINAMA ALUMINIJUM SULFATA: 8ML, 10ML I 12ML.
- NAKON 10 MINUTA UTVRDITI KOJA JE ČAŠA NAJBISTRIJA, TO JE OPTIMALNA DOZA KOAGULANTA.

REZULTATI I DISKUSIJA

ISPITIVANJE KOAGULACIONE MOĆI ELEKTROLITA

V SOL, ML	ELEKTROLIT	KONCENTRACIJA ELEKTROLITA, M	ZAPREMINA POTROŠENOG ELEKTROLITA, ML	KRITIČNA KOAGULACIONA KONCENTRACIJA, M
5	NaCl	2,5		
5	Na ₂ SO ₄	0,1		
5	Na ₃ PO ₄	0,01		

ISPITIVANJE ZAŠTITNE ULOGE POLIMERA U KOAGULACIJI

V SOL, ML	ZAPREMINA POLIMERA, ML	ELEKTROLIT	KONCENTRACIJA ELEKTROLITA, M	ZAPREMINA POTROŠENOG ELEKTROLITA, ML	KRITIČNA KOAGULACIONA KONCENTRACIJA, M
2	0	Na ₂ SO ₄	0,1		
2	1	Na ₂ SO ₄	0,1		
2	0	Na ₃ PO ₄	0,01		
2	1	Na ₃ PO ₄	0,01		

ODREĐIVANJE OPTIMALNE DOZE KOAGULANTA

ZA DATI UZORAK REČNE VODE, OPTIMALNA KONCENTRACIJA KOAGULANTA ALUMINIJUM SULFATA IZNOSI:

_____